

RNE AL PAÍS VALENCIÀ, EN LIQUIDACIÓ PER INEPTITUD

Ones mortes

Per falta de personal adequat, pressupostos suficients i voluntat decidida, Ràdio 4 al País Valencià és una caricatura del projecte marcat pel director general de RNE, Enric Sopena. L'últim despropòsit és la desaparició del programa en valencià 'De dalt a baix'.

Pasqual L. Pla/Vicent Mifsud

Al País Valencià RNE és, a hores d'ara, un cadàver, una sucursal radiofònica en liquidació que reclama de fa temps un profund sanejament professional, tècnic i fins i tot de les instal·lacions d'algunes de les emissores.

Poques vegades un mitjà de comunicació haurà tingut tantes i tan bones oportunitats per a fer-se amb un lloc destacat dins de l'escassa oferta radiofònica valenciana. Poques vegades, pe-

rò, la ineptitud i la manca de voluntat dels seus responsables hauran avortat d'una manera tan grollera les circumstàncies favorables.

La plantilla, absolutament insuficient i —tret de destacades excepcions— només apta per a la jubilació, s'ha anat reduint des de fa anys sense que els diferents directors hagen aconseguit fornir-la de nous professionals. A hores d'ara, com a exemple, i segons dades facilitades pel director de RNE al País Valencià, Juan Mascarell, l'emissora-capçalera, València, només

disposa de 4 redactors en plantilla, a més de 4 persones contractades d'obra (per a la realització de programes concrets) i 3 més per a espais musicals. Per contra, segons reconeix Mascarell, la plantilla bàsica hauria d'estar formada per 30 persones —entre programes i informatius— reforçats per 15 contractats d'obra més. La situació s'ha agreujat, ja que en els últims dies s'hi han produït noves baixes de redactors que han passat a formar part de les redaccions del centre territorial de TVE i de la Radiotelevisió Valenciana. A l'emissora d'Alacant, també a tall d'exemple, no hi ha cap redactor que sàpiga parlar en valencià, de manera que l'ordre del director de RNE, Enric Sopena, d'incrementar constantment i per principi l'ús de la llengua pròpia en la programació de Ràdio 4 no es pot complir. La falta de personal (en plantilla o amb contractes d'obra), s'hi ha suplert gràcies a la faena dels becaris que, pagats per la Direcció General de Mitjans de Comunicació de la Generalitat valenciana, han tapat els forats de personal a les diferents emissores de RNE al País Valencià.

D'Amadeu Fabregat a Juan Mascarell

L'actual director de la Radiotelevisió Valenciana, Amadeu Fabregat, després d'haver deixat enrere etapes com la corresponsalia del diari *Avui* o la direcció de la revista *Valencia Semanal*, s'incorpora, sota el guiatge de Jordi Garcia Candau, a la direcció de Radiocadena al País Valencià. Amb ell, coincidint també amb el trist final del *Diario de Valencia*, entren en radiocadena un grup de periodistes joves i amb empena que aconsegueixen guanyar audiència, credibilitat i publicitat, entre els quals estan Rosa Solbes, Àngel Martínez (a hores d'ara directora i subdirector), respectivament, de Canal Nou; Salvador Sòria, Jesús Sanz, Julio Zapater, Miquel Martínez, Jaume Millàs, etc. La majoria d'aquests professionals, al llarg dels últims cinc anys, o bé han canviat d'empresa o bé han deixat el País Valencià per a ocupar-se de la direcció d'altres emissores, o bé han estat arraconats. I ara és el cas que l'actual RNE a València, Castelló, Alacant, Elx o Utiel no està, en aquests moments, en condicions professionals i tècniques adequades per a competir amb les ambicioses cadenes privades

ni, probablement, amb el nou Canal Nou, l'emissora pública de la Generalitat valenciana, que començarà a emetre el pròxim mes d'octubre, íntegrament en valencià les 24 hores del dia.

La situació s'ha agreujat més encara, des que es va produir la fusió entre Radio Cadena Espanola i Radio Nacional de Espana, les dues cadenes d'emissores que fins aquell moment constituïen l'oferta radiofònica pública de l'administració central. Amb la fusió es pretenia unir esforços, evitar la competència entre les dues cadenes públiques, rendibilitzar els recursos i preparar-se per a diferenciar l'oferta. Així, a banda de Ràdio 1, 2 i 3, amb una programació que abraça tot l'estat espanyol, Ràdio 4 i Ràdio 5 tenen una programació d'abast autonòmic i local, i, en el cas de Ràdio 4, en aquells territoris amb llengua pròpia diferent del castellà, la programació ha de fer-se tota o majoritàriament en aquesta llengua pròpia.

No és el cas, però, del País Valencià. A banda de la manca de personal, la falta d'iniciativa i de voluntat de l'actual director, Juan Mascarell, i del seu predecessor, José Luis Agudo (a hores d'ara director del Centre territorial de TVE al País Valencià) han fet que l'objectiu marcat: una ràdio pública d'abast autonòmic en valencià, continue sent una utopia. La programació de Ràdio 4 —que a Catalunya des de 1976 es manté íntegrament en català durant les 24 hores del dia— és al País Valencià una caricatura, on es barrengen alguns informatius en valencià amb connexions musicals amb l'emissora central de la cadena de Madrid. Una burla.

El despropòsit de l'actual director es va desfermar fa alguns dies quan anuncià que, a partir de l'1 de juliol, el veterà programa-emblema de la ràdio en valencià, *De dalt a baix*, dirigit per Toni Mestre, desapareixia de la programació de Ràdio 4. Juan Mascarell ha declarat a EL TEMPS: «Jo no tinc res en contra de Toni Mestre a nivell personal, només és que no compartim el concepte del que ha de ser una bona programació radiofònica adequada als temps que vivim: no es pot fer ràdio en valencià en 1989 com si estiguérem en 1976...». Mascarell tindria tota la raó del món si no fóra perquè no ha aportat cap manera nova de fer ràdio —ni en valencià ni en castellà— i perquè darrere d'aquesta decisió, segons han declarat a EL TEMPS diferents fonts, s'amaga una maniobra per a desfer-se d'un bon professional, pioner de la ràdio en valencià.

Juan Mascarell.

Rosa Solbes.

Ràdio 4, a Catalunya, l'exemple a seguir

El model d'una ràdio pública d'àmbit autonòmic el dona RNE a Catalunya amb Ràdio 4 que ara complirà els 13 anys fent ràdio en català —la primera— i que es troba immersa en un procés de relleu i millora tècnica ben important. Amb una plantilla de 300 persones, de les quals hi ha un 10 per cent de periodistes, Ràdio 4 disposa d'emissores locals a Girona, Igualada, Tàrraga, Ulldecona, Tortosa, Tarragona i Barcelona. Segons el seu director, Andreu Manresa, el pressupost d'enguany per a funcionament i programació arriba als 151 milions de pessetes, dels quals la part de programes se n'endú 84 per a contractacions d'obra, plusos al personal de plantilla, etc.

Ràdio 1 de RNE, segons Andreu Manresa, manté el liderat d'audiència a Catalunya, mentre que Ràdio 4 «es manté en un lloc ben digne, millorable, que pujarà quan s'incrementa l'abast territorial de la programació, que a hores d'ara es pot sintonitzar al 90 per cent del Principat».

L'aspecte bàsic, però, és que s'hi fa una ràdio de contingut, amb una programació competitiva i informativa que cada dia afronta els pressupostos milionaris de les grans cadenes privades o l'empenta de Catalunya Ràdio. □

Enric Sopena, bones intencions

El director de RNE, Enric Sopena, ha manifestat a EL TEMPS el seu propòsit de normalitzar la situació de Ràdio 4 al País Valencià «en un període que no superarà el final d'enguany». Enric Sopena considera «una monstruositat, una barbaritat» que Ràdio 4 al País Valencià no haja pogut afrontar la seua ordre d'aconseguir una programació majoritàriament en valencià, alhora que destaca «la voluntat decidida» de dur endavant aquest propòsit. Les deficiències tècniques i la falta de professionals —raons adduïdes repetidament pels responsables de RNE al País Valencià per a justificar la nul·la empenta de la programació en valencià— no és per a Sopena «cap coartada, al contrari. Hem de fer el possible perquè aquestes circumstàncies no aturen el meu projecte».

Segons Enric Sopena, en els últims mesos s'ha dut a terme un ambiciós procés de reformes tècniques a Catalunya, s'ha incrementat la programació en èuscar al País Basc i, en el cas de Balears, a banda d'haver incrementat la programació pròpia, es manté una connexió nocturna amb l'emissora de Ràdio 4 a Barcelona per tal que hi haja una homogeneïtat lingüística, en català, és clar, en les emissores de Ràdio 4 a Balears. Imagineu-vos la diferència que hi ha en el cas valencià, ja que quan per falta de recursos, persones o idees, les emissores territorials no tenen programació pròpia, connecten amb l'emissora central... a Madrid, tal i com fan a Burgos, Santander, Còrdova o Melilla. □